

Factsheet Activering en de Wmo

'De maand van ...' is een initiatief van VWS en VNG. Doel is gemeenten te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun beleidsplan Wmo. MOVISIE levert een bijdrage in de vorm van factsheets: korte en bondige informatie over een specifiek thema.

juli 2007

Dit factsheet is geschreven voor de maand van 'Iedereen doet mee!', over sociale activering en de relatie tussen de Wmo en de WWB.

Zie ook de andere factsheets die in deze maand zijn verschenen:

- Voorbeelden 'Activering en de Wmo'

Kennis en advies voor
maatschappelijke ontwikkeling

mantelzorg
kwetsbare groepen
vrijwillige inzet
huiselijk en seksueel geweld
leefbaarheid

Iedereen doet mee!

Activering en de Wmo

De Wmo wordt ook wel de participatiewet genoemd. Hierbij gaat het niet alleen om participatie in de beleidsvorming, maar ook om maatschappelijke participatie: meedoen in de samenleving. In deze factsheet staat informatie voor gemeenten over manieren om kwetsbare mensen te ondersteunen actief mee te doen.

Maatschappelijke participatie

Participatie is belangrijk voor het welbevinden van individuen. Participatie maakt het mogelijk je onderdeel te voelen van een groep, levert waardering op, biedt ontplooiingsmogelijkheden en vergroot de sociale zelfstandigheid of zelfredzaamheid. Economische participatie levert bovendien (gedeeltelijke) economische zelfstandigheid op. Dat geldt voor iedereen, dus ook voor mensen met beperkingen, voor wie participatie minder gemakkelijk en vanzelfsprekend is. Mensen die participeren voelen zich beter én maken gericht gebruik van voorzieningen.

Participatie en de prestatievelden

'Deelname aan het maatschappelijk verkeer', gecombineerd met 'zelfstandig functioneren', komt terug in twee prestatievelden. Beide zijn gericht op mensen met psychische, fysieke of verstandelijke beperkingen.

In prestatieveld 5, *participatiebevordering*, gaat het om algemeen toegankelijke maatregelen en voorzieningen, die deelname door mensen met een beperking vergemakkelijken.

In prestatieveld 6, *individuele voorzieningen*, gaat het om huishoudelijke verzorging en mobiliteitsvoorzieningen (bv. een rolstoel), maar ook om individuele begeleiding. Voor deze voorzieningen is een indicatie nodig.

Daarnaast kan het bevorderen van maatschappelijke participatie bijdragen aan de sociale samenhang en leefbaarheid (prestatieveld 1, *leefbaarheid*). Bijvoorbeeld door wijkbewoners met en zonder handicap te stimuleren mee te helpen bij activiteiten in de wijk. Er zijn vergelijkbare verbindingen te maken met prestatievelden 4, *vrijwilligerswerk* en 8, *preventie/OGGZ*.

De Wmo biedt hiermee een sterker kader voor participatiebevordering van kwetsbare burgers dan de oude Welzijnswet.

Participatie bevorderen: hoe doe je dat?

Er zijn verschillende manieren waarop de participatie van kwetsbare burgers bevorderd kan worden. De gemeente kan een breed en samenhangend aanbod in de gemeente realiseren door subsidies voor specifieke organisaties, via eisen in de aanbestedingsprocedure en een sterke regie.

Zo'n breed aanbod omvat de volgende onderdelen:

- **Persoonsgerichte begeleiding en bemiddeling**
Individuele begeleiding gericht op competentieverhoging en bemiddeling naar sociaal-recreatieve activiteiten, dagbesteding of vrijwilligerswerk.
- **Groepsactiviteiten**
Deze zijn speciaal gericht op mensen die weinig participeren, bijvoorbeeld een tuinwerkproject voor mensen met een handicap.
- **Laagdrempeligheid algemene voorzieningen**
Vergroting van de toegankelijkheid van algemene activiteiten voor kwetsbare groepen, bijvoorbeeld een sportvereniging die open staat voor sporters met een verstandelijke beperking (zie www.kwartiermaken.nl).
- **Buurtbetrokkenheid**
Het stimuleren van bijvoorbeeld bewoners van een bepaalde wijk om zich in te zetten voor activiteiten in hun eigen wijk.
- **Informatievoorziening**
Een dusdanige invulling van de functie informatie, advies en cliëntondersteuning dat cliënten gewezen worden op geschikte activiteiten.
- **Maatjesprojecten**
Mensen met en zonder beperking ondernemen activiteiten, in duo's.
- **Cliëntenparticipatie en zelfhulpgroepen**
Zelfhulpgroepen, cliëntenorganisaties en lotgenotencontact.

Activering en andere wetgeving

Activering kan onder verschillende wetten vallen. Dit hangt af van doel en doelgroep (beperking en uitkering). Ondersteunende begeleiding van mensen met gediagnosticeerde beperkingen valt voornamelijk onder de **AWBZ** (indicatie vereist). Sociale activering en arbeidsactivering gericht op betaalde arbeid valt onder de **WWB of WIA**. Activering gericht op zelfstandig functioneren en participeren valt onder de **Wmo**, net als bijv. bewonersparticipatie. Activiteiten kunnen onder meerdere wettelijke kaders vallen. Richtgevend is dat WIA, WWB en AWBZ gelden als voorliggende voorzieningen voor de Wmo. Via <http://www.divosa.nl/smartsite.shtml?id=51652> vindt u meer informatie over WWB en Wmo.

Regie over de keten

Voor een samenhangende keten van activiteiten is een sterke gemeentelijke regie. Gemeenten brengen partijen om tafel, stellen eisen aan de inhoud in aanbestedingsprocedures, aan samenwerking en overleg en financieren een ketenregisseur met een coördinerende rol. Zo wordt voorkomen dat mensen na afronding van een traject of bij een terugval te lang moeten wachten op een passend vervolg, of zelfs helemaal uit beeld verdwijnen.